

**RREGULLORE
PËR
“ORGANIZIMIN E PRAKTIKËS PROFESIONALE PËR PROFESIONISTIN E SHENDETIT
NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”.**

Kjo rregullore nxirret në përputhje me Nenin 11 të Ligjit Nr. 10171, datë 22.10.2009 “Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë” dhe Urdhrin e Ministrit të Shëndetësisë, Nr. 73, datë 01.03.2011.

**Neni 1
Përkufizime**

Në kuptimin e kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- a) **Praktikë profesionale** – është ushtrimi i profesionit nga ana e praktikantit për një periudhë të caktuar nën udhëheqjen dhe përgjegjësinë e një profesionisti të kualifikuar dhe me përvojë, me qëllim për të fituar titullin profesional dhe aftësuar për ta ushtruar atë si i pavarur.
- b) **Praktikant/Kandidat** – profesionisti i cili gëzon një dokument zyrtar të formimit profesional, apo kualifikimit profesional dhe që kandidon për të ushtruar praktikën profesionale dhe fituar titullin e një profesioni të rregulluar.
- c) **Profesionist i kualifikuar me përvojë** – është profesionisti i cili disponon një dokument zyrtar aftësie apo kualifikimi profesional dhe ka ushtruar në mënyrë të ligjshme dhe e i pavarur profesionin mbi 3 (tre) vjet.
- d) **Urdhër Profesional (në vijim UP)**- autoritet rregullator profesional në cilësinë e Entit Publik të pavarur, i cili përfaqëson interesat e përbashkëta të profesionistëve në një fushë të caktuar dhe rregullon marrëdhëniet midis tyre në funksion të publikut.
- e) **Dokument zyrtar i formimit/kualifikimit profesional** – është diploma, çertifikata ose dëftesa, lëshuar nga autoriteti kompetent, në përputhje me rregullat dhe procedurat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi, që çertifikon përfundimin e suksesshëm të një formimi apo kualifikimi profesional, të zhvilluar brenda apo jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë.

- f) **Institucion Shëndetësor**- konsiderohet spitali, poliklinika, qendra shëndetësore, klinika dentare, farmacia, ku praktikanti ushtron praktikën profesionale apo pjesë të saj, në përputhje me programin dhe profilin e tij.

Neni 2

Parime të përgjithshme

1. Bazuar në Ligjin Nr. 10171, datë 22.10.2009 “Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë”, kandidati që zotëron një dokument zyrtar, i cili vërteton përfundimin e studimeve të larta, për të fituar titullin e tij profesional dhe të drejtën për të ushtruar profesionin si i pavarur, është i detyruar t’i nënshtrohet praktikës profesionale, për një periudhë të caktuar kohe.
2. Praktikës profesionale për një periudhë kohe të caktuar i nënshtrohet edhe profesionisti i cili kërkon t’i kthehet profesionit pas një shkëputje prej më shumë se 5 (pesë) vitesh.
3. Për të filluar praktikën profesionale, çdo kandidat është i detyruar të paraqitet në zyrën qendrore të UP për t’i bërë regjistrimin provizor dhe pajisur me dokumentacionin e nevojshëm.
4. Rregullat dhe kriteret e regjistrimit/anëtarësimit, pajisjes me dokumentat përkatëse, si dhe tarifat për kryerjen e këtyre proceseve përcaktohen dhe kryhen nga UP.
5. Me përfundimin të praktikës profesionale, çdo praktikant është i detyruar t’i nënshtrohet provimit të shtetit. Modalitetet dhe rregullat e provimit të shtetit janë të përcaktuara në rregulloren e miratuar nga MASH.
6. Profesionisti që kalon provimin e shtetit dhe kërkon të ushtrojë profesionin është i detyruar të paraqitet në UP përkatëse për të bërë regjistrimin definitiv dhe anëtarësimin.

Neni 3

Zhvillimi i praktikës profesionale

1. Praktika profesionale realizon përvetësimin efektiv të njohurive praktike - teknike dhe etike të profesionistit, i garanton atij aftësitë e domosdoshme dhe përgjegjësinë publike për ushtrimin e pavarur të profesionit.
2. Praktika profesionale kryhet në institucionin shëndetësor që plotëson standardet e domosdoshme për realizimin e kërkesave dhe përvetësimin e njohurive praktike - teknike dhe etike të praktikantit.
3. Praktika profesionale udhëhiqet e zhvillohet nën drejtimin dhe përgjegjësinë e një profesionisti të kualifikuar dhe me përvojë në ushtrim të ligjshëm dhe të pavarur të profesionit mbi 3 (tre) vjet.
4. Ministria e Shëndetësisë përcakton, miraton listën e institucioneve të akredituara që kanë të drejtë të pranojnë praktikantë. Kjo listë është e shpallur pranë UP.
5. UP harton, miraton dhe shpall listën e profesionistëve, të cilët kanë të drejtë të udhëheqin dhe mbikryrin praktikantë, gjatë kryerjes së praktikës profesionale.

6. Praktikanti ka të drejtë të zgjedhë nga lista e shpallur, institucionin dhe profesionistin udhëheqës të praktikës.
7. Ministria e Shëndetësisë urdhëron institucionet dhe profesionistët që udhëheqin praktikantët t'iu krijojnë kushtet dhe të marrin përgjegjësitë e nevojshme për zhvillimin normal të praktikës në përputhje me programin dhe kontratën tip të nënshkruar midis palëve.
8. Kohëzgjatja e praktikës profesionale është, jo më pak se 9 (nëntë) muaj për praktikantin mjek dhe stomatolog, 6 (gjashtë) muaj (*përfshi dhe praktikën e programit të formimi të kryer*) për praktikantin farmacist, 3 (tre) muaj për praktikantin infermier dhe profesionistë të tjerë të këtij rangu.
Për profesionistin që ka mbi pesë vjet shkëputje nga ushtrimi i profesionit, periudha e praktikës (*sipas rastit*) është jo më pak se 2 (dy) muaj.
9. UP në bashkëpunim me stafin akademik të Fakultetit të Mjekësisë të Universitetit Shtetëror, përcakton dhe harton programin e praktikës.
10. UP harton kontratën tip të praktikës profesionale, në të cilën pasqyrohen të drejtat dhe detyrimet e palëve, për t'u respektuar gjatë kryerjes së praktikës dhe që nënshkruhet midis udhëheqësit të praktikës dhe praktikantit.
11. Përrjashtohet nga detyrimi për kryerjen e praktikës profesionale, kandidati i cili provon se për një periudhë të caktuar në përputhje me kriteret specifike të profesionit që i përket, ka qenë i angazhuar në një veprimtari profesionale, brenda ose jashtë vendit, që i ka dhënë mundësi të përvetësojë një përvojë profesionale të mjaftueshme në fushën e këtij profesioni.
12. Për të vlerësuar dhe për t'u bindur nëse përvoja e kandidatit është e mjaftueshme për ta përjashtuar nga detyrimi për kryerjen e praktikës profesionale, UP mbështetet në një dokument zyrtar të lëshuar nga institucioni ku ka ushtruar veprimtarinë profesionale.

Neni 4

Regjistrimi i praktikantit në Urdhrin Profesional

1. Për të kryer praktikën profesionale, praktikanti është i detyruar të bëjë regjistrimin për anëtarësimin provizor në UP. Regjistrimi për anëtarësimin definitiv bëhet pasi kandidati të ketë kaluar provimin e shtetit.
2. Regjistrimi dhe pajisja e praktikantit me dokumentat e nevojshme për të kryer praktikën profesionale bëhet pranë zyrës qendrore të UP . Për këtë qëllim praktikanti duhet të paraqitet me këto dokumenta:
 - a) Kërkesë me shkrim ku të jetë shprehur se njeh Kodin e Etikës dhe Deontologjisë, Betimin dhe Statutin e Urdhrit dhe se do t'i respektojë e t'i zbatojë ato me përpikmëri. Në këtë kërkesë shpreh edhe emrin e profesionistit dhe institucionin që ka zgjedhur për kryerjen e praktikës.
 - b) Pashaportë ose Kartë Identiteti;
 - c) Dokumentin zyrtar origjinal, Diplomë, dëshmi apo certifikatë që vërteton studimet e kryera . Për atë që kanë kryer studimet jashtë shtetit, dokumenti zyrtar origjinal që

disponon të jetë i njësuar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës, apo autoritet tjetër përgjegjës.

d) 3 (tre) copë fotografi 3x4 cm.

Të gjitha dokumentet e sipërpërmendura që përbëjnë dosjen e praktikantit, do të jenë vetëm të fotokopjuara.

Neni 5

Dokumentet me të cilat pajiset kandidati

Pasi regjistrohet, kandidati pajiset me dokumentat e mëposhtme, për qëllim përdorimi vetëm gjatë praktikës profesionale.

- a) *Lejë Individuale e Praktikantit(Çertifikatë e Praktikantit)* – e cila i jepet praktikantit që plotëson kriteret e kryerjes së praktikës për periudhën e përcaktuar në nenin 3 të kësaj rregullore.
- b) *Kartën e praktikantit* – është dokument identifikimi profesional.
- c) *Programin e praktikës profesionale*
- d) *Librezën e praktikës* dhe bashkëlidhur saj,
- e) *Formularin e Vlerësimit të Praktikantit* – i cili përpilohet dhe përgatitet nga UP në përputhje me programin e praktikës.

Neni 6

Të drejtat e praktikantit

Gjatë ushtrimit të praktikës profesionale, praktikanti ka të drejtë:

1. Kërkon respektimin e kontratës së nënshkruar për praktikën profesionale.
2. Merr pjesë dhe aktivizohet në të gjitha aktivitetet me interes shkencor, profesional, teorik dhe praktik që zhvillohen.
3. Ndjek dhe aktivizohet në format dhe programet e Edukimit të Vazhdueshëm Profesional me interes për aftësimin e tij profesional.
4. Për veprime që bie ndesh me këto të drejta apo tjetër veprim që e pengon, i krijon vështirësi apo pamundësi në zhvillimin efektiv të praktikës profesionale, praktikanti ankohet te drejtuesi i institucionit, si dhe në strukturat më të afërta të UP.

Neni 7

Përgjegjësitë e praktikantit

Praktikanti ka përgjegjësi:

1. Të marrë pjesë rregullisht në praktikë dhe të zbatojë programin e saj;
2. Të krijojë dhe të mbajë marrëdhënie korrekte të bazuara në mirësjellje dhe respekt të ndërsjelltë me profesionistin që udhëheq praktikën, kolegët dhe personelin tjetër si dhe drejtuesin e institucionit.

3. Të njohë Kodin e Etikës e Deontologjisë, veprimtarinë dhe sjelljen e tij profesionale ta bazojë në parimet dhe dispozitat e këtij Kodi.
4. Të trajtojë me maturi, humanizëm, kompetencë dhe përgjegjësi të lartë profesionale të sëmurin dhe publikun me të cilët komunikon.
5. Të bëjë përpjekje për përvetësimin maksimal të njohurive praktike - teknike që i shërbejnë ngritjes dhe aftësimit të tij profesional. Të ndjekë dhe të marrë pjesë në aktivitete shkencore, konsulta etj.
6. Të zbatojë e respektojë me përpikmëri rregullat dhe statutin e institucionit ku kryen praktikën.
7. Me fillimin e praktikës profesionale të nënshkruajë kontratën tip të praktikantit.
8. Të regjistrohet në Qendrën Kombëtare të Edukimit në Vazhdim.

Neni 8

Të drejtat e profesionistit që udhëheq praktikantin.

Profesionisti që udhëheq praktikantin ka të drejtë:

1. Të anulojë kontratën në rast shkelje të detyrimeve të saj nga ana e praktikantit dhe njofton strukturat më të afërta të UP.
2. Për udhëheqjen e një cikli të plotë të një praktikanti të përfitojë 5 (pesë) kredite të vlefshme për përmbushjen e programit të edukimit në vazhdim.
3. Për vështirësi e pengesa që i krijohen në zbatimin e programit të miratuar, njofton strukturat drejtuese nga të cilat varet dhe UP.

Neni 9

Përgjegjësitë e profesionistit që udhëheq praktikantin.

Profesionisti që udhëheq praktikantin duhet:

1. Të njohë programin e praktikës profesionale dhe të kërkojë zbatimin e tij nga ana e praktikantit.
2. Të njohë parimet Kodit të Etikës dhe Deontologjisë, si dhe të kërkojë zbatimin dhe respektimin e tyre në zhvillimin e praktikës.
3. Të sigurojë dhe të përgjigjet për mbarëvajtjen e praktikës profesionale.
4. Të mbikqyr frekuentimin e rregullt të praktikantit dhe ta dokumentojë atë në Librezën e Praktikës.
5. Të jetë kontribues në edukimin dhe formimin profesional të praktikantit dhe të jetë miqësor me të.
6. Të kujdeset për respektimin dhe zbatimin e kontratës së nënshkruar me praktikantin.
7. Të plotësojë me saktësi e përgjegjësi Formularin e Vlerësimit të Praktikantit.

Neni 10

Të drejtat dhe përgjegjësitë e UP

UP përveç të drejtave dhe përgjegjësiave të përcaktuara në nenet përkatëse të kësaj rregullore, kryen:

1. Nëpërmjet strukturave të tij, mbikqyr dhe siguron zhvillimin normal të praktikës profesionale.
2. Grumbullon dhe vlerëson informacionet ankimore me shkrim të dërguara nga udhëheqësi i praktikantit, praktikanti, drejtuesi i institucionit, UP, pacienti, publiku, media dhe sipas rastit i bën objekt të gjykimit disiplinor profesional.

Neni 11

Përfundimi i praktikës profesionale

1. Në përfundim të praktikës profesionale, praktikanti dorëzon të plotësuar Formularin e Vlerësimit të Praktikantit pranë zyrës qendrore të UP.
2. Pas verifikimit dhe vlerësimit të Formularit nga komisioni i ngritur për këtë qëllim, praktikanti pajiset me Dëshminë e Kryerjes së Praktikës të firmosur nga Presidenti i UP. Ky dokument është i vlefshëm për t'u regjistruar në provimin e shtetit.

Neni 12

Tarifat për regjistrimin e praktikantit

1. Për të gjitha procedurat e kryera në regjistrimin dhe dokumentat e lëshuara, para dhe pas kryerjes së praktikës profesionale, praktikanti është i detyruar të paguajë pranë Urdhrit Profesional tarifën e përcaktuar.
2. Masa e kësaj tarife përlllogaritet nga zyra qendrore e financës pranë UP dhe miratohet me Vendim të Këshillit Kombëtar.

Neni 14

Hyrja në fuqi

Kjo rregullore hyn në fuqi menjëherë.

Miratohet me Vendimin e Këshillit Kombëtar të Urdhrit të Mjekëve, Nr. 3 datë 22.04.2011

Dr. Din Abazaj

President